

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — f. Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 L.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint az udvarban.

Az önálló magyar bank. A függetlenségek álláspontja.

Juszt Gyula Bécsben.

A politikai helyzet rendkívül komoly ugyan, de azért válság még nincsen. A bécsi válsághíreket erélyes hivatalos cáfolat követte és Juszt Gyula, aki Bécsbe készül a királyhoz, maga is valószínűnek jelentette ki azt az állítást, mintha a kabinetben differenciák merültek volna fel.

A politikai helyzetet az teszi kritikussá, hogy a bankkérdésben a kormány és a függetlenségi párt között ellentétek vannak. A függetlenségi párt forszírozza a bankkérdésben való gyors döntést, még a kormány előbb néhány javaslatot akar a Házban letárgyalatni, ezalatt pedig alkudozni akar az osztrák kormányral és csak azután kíván majd a bankkérdésben elhatározó állást elfoglalni. Szóval a kormány időt, hogy úgy mondjuk, egérutat akar nyerni, míg a függetlenségi vezérférfiak azzal fenyegetőznek, hogy megtagadják az ujoncjutalékokat.

A válság kitörését tehát csak néhány hét után várják. Juszt Gyula a jövő héten audienciára akar menni a királyhoz, hogy a felséget a függetlenségi párt hangu-

latáról informálja. Juszt Gyula ki fogja fejteni, hogy a válság csak úgy kerülhető el, ha vagy a felség rábirja az osztrák kormányt arra, hogy a kartellbankot elfogadja, vagy pedig beleegyezik abba, hogy az önálló magyar bank felállíttassék.

A függetlenségi párt ragaszkodik a bankkérdés megoldásához és ez a ragaszkodás nem is marad eredmény nélkül.

POLITIKAI HIREK.

Andrássy Gyula a tolyosón. Bécsi utazása óta először ma délben, a szünet után, gróf Andrássy Gyula kijött a folyosóra és beszélgetésbe kezdett a függetlenségi képviselőkkel.

Apponyi bécsi utja. Ma jóformán kizárólag Apponyi bécsi utja izgatta a folyosót. Várták a kultuszminisztert, hogy tőle kapjanak információkat, de délig nem jött a Házba. A kormányhoz bejáratos képviselők azt hangoztatják, hogy a kultuszminiszter csak informálni megy Bécsbe, de vannak olyanok is, akik hívására messze-menő kombinációkat fűznek. Szerintük Andrássy bukása minden cáfolat dacára befejezett tény s Apponyi kész miniszteri listát vizs a királyhoz. Beszéltek Juszt Gyula küszöbön lévő kihallgatásáról is, de ennek a bekövetkezésére sem bizonyos. Az elnök a hozzáintézet kérdésre csak ennyit felelt mosolyogva:

— En nem tudok a dologról! De azért — nem cáfolom meg a hírt.

A horvátok és az adóreform. A horvát koalíció hat tagja ma Budapestre érkezett s részt akar venni az adójavaslatok vitájában. Urbanics Ferenc már fel is iratkozott közülről szólásra.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Ma már egészen üres a Ház. A kormány ugyan azt kívánja, hogy az adóreform minél tovább tartson, de kérdés, talál-e kedvére való szónokokat. A néptelen folyosón Polónyi Géza viszi a szót s izgat Wekerle reformja ellen.

Az ülésen Juszt Gyula emelkedt. Az első szónok Buzáth Ferenc volt, aki a néppárt nevében foglalkozott az adójavaslatokkal. Szerinte az ipart a sztrájk, a kereskedőt a csalárd bukás, a hitelintézeteket pedig az uzsora s a hamis hitelügyletek teszik tönkre, nem az adóreform, mint ezt Vázsonyi mondta. A 800 koronás létminimum emelését kívánja.

Nagy Sándor: Szintén Vázsonyival polemizál. Nem igaz, hogy a magyar reform az osztrák másolata. Naiv kívánság, ha valaki olyan adóreformot akar, mely nem idézi fel az osztályok harcát. Semhol a világon még olyan adóreformot nem csináltak, mely ne okozott volna versengést. Neki is voltak aggodalmái, de azok Wekerle felvilágosításai után megszűntek.

Nagy György: Gyönyörű elkészítőség! **Farkasházy Zsigmond:** Egyszerre megváltozott a véleménye!

Az elnök: Csöndet kér. **Nagy Sándor:** Figyelmeztet arra, hogy a kisbirtokosok hasznára lesz a javaslat. Ezeknek az adókönyvébe a reform után kevesebb adó lesz beírva, mint azelőtt.

Polónyi Géza: Rosszul tudja. Több lesz beírva!

Nagy Sándor: Az adómorál nálunk gyöngye lábán áll. De csak a bibliai időkben volt ez másképpen, mikor az volt az elv, hogy add meg a császárnak, ami a császáré. Adót senki se fizet szívesen. A javaslatot, mely a kisemberek érdekeit védi, elfogadják. (Helyeslés, a szónokot számosan üdvözlök.)

Az ábécés néne.)*

Irta: Gyöngyi Izsó.

Az iskolamester urhoz eljött Tóni néne,
Sok kemény gond nehezedett galambösz fejére;
A szívében sok bubánat, törődött a teste,
Iskolamester uramhoz mankóval cepelte.
„Adjon Isten, Tóni néne, mi jóban jött hozzám?”
— A bötüket megismerni, olvasni akarnám!
„Olvasni-e?! Tóni néne, ugyan hány éves kend?”
— A jó Isten irgalmából tulleptem a hetvent!
„Hosszu idő, de ha eddig meg volt már nélküle,
Minek akar már ezután megkínlódni véle?”

*) A tegnapi vig estén előadta a szerző.

Piros lett a Tóni néne hófehér hajáig:

— Akárminek, mindégy az tán, halasztottam máig,
De már eztán nem halasztom; nem kívánom ingyen,
Ha a mester nem akarja, a papunkat kérem!
„Akarom én Tóni néne, már mért ne akarnám,
De a betűt megismerni, nehéz mesterség ám!”
És a néne tanult sokat, tanult szorgalmasan
Éjjel-nappal, könyve mellett nem ült ő álmosan,
Gyöngye szemét erőltette, fáradt fejét elgyötörte
S a bötüket, nagynehezen, valamennyit megösmerte.
Lassan, lassan, szép csendesen, tudott már olvasni,
Tóni néne, ugy magában, így kezdett moztogni:

„Megtanultam, megtanultam, tudok már olvasni,
Jövő héten utra kelek, nem köll halogatni!”
A szomszédos városkába, ugy vagy félmérföldre,
Tóni néne kiballagott csöndes temetőbe;
Temetőnek közepébe oszlop van márványból,
Harmino név van rá felírva csillogó aranyból,
Harmino ifjunak a neve, a hazáért haltak;
Tóni néne napról-napra ez oszlophoz ballag,
Fáradt fejét a jó hűvös márványhoz szoritja,
Gyöngye szemmel nézi, nézi, egyre olvasgatja
Azt a nevet, azt az egyet nem győzi olvasni:
Kovács Antal — az ő fia, ide tért nyugodni.

Legjobb a Békési Róza „Barna gyanta” szappana

Nagy György: Üritem poharam Wekerle Sándorral (Derűtség.) Ez megtéríti az eltévedt báránycákát! (Derűtség.)

Az elnök: Az ülést tíz percere felfüggeszti.

Szünet után Sándor Pál beszél.

Sándor Pál (pártonkívüli) az adóreform ellen beszélt, illetőleg olvasta beszédét.

— Nehezen olvas Sándor Pál — jegyezte meg a néppárti padokról Rakovszky István.

— Mégis szemtelenség ilyet mondani — pattant föl Sándor Pál.

— Ki vele! Ki kell dobni!

Izgatott szóváltás támadt erre. Az elnök Sándor Pált rendreutasította és figyelmeztette, hogy a házszabályok teljes szigorával fog eljárni ellene, mire Sándor Pál visszavonta sértő szavait.

Az ülés 2 órakor véget ért.

Magyar pap halála Kinában.

Gróh Ferenc gyásza.

Rövid, szűk szavu távirati értesítés érkezett Kína rizses földjéről, a gráci lazaristák rendfőnökének kezébe, amely egyrészt egy hősi, önfeláldozó léleknek jobb hazába való elköltözését jelentette, másrészt gyöngéden szerető anyai szívnek okozott újabb keserűséget.

Anyagi világunk nehezen tudja megérteni, hogyan lehetnek lelkek, akiket a legtisztább eszmény vezet: megmenteni a lelkeket a pogányság sötét szellemétől s rávezetni a kereszténység evangéliumi fényére. Pedig vannak, akik megértik a kereszténység haldokló-Krisztus szóját: „Szomjuhozom!” Lelekért égek, vágyok; embert keresek! Vannak, akik isteni hivatást éreznek magukban, ama nagy szeretetre, amely azt mondja: „Ha valaki jobban szereti anyját, mint engem, nem méltó hozzám!” S ez az ideális szeretet készíti arra, hogy elhagyva szülőföldet, rokont, barátot, édes anyját, kitegye magát az idegenek gunyjának, a rideg nélkülözéseknek s az édes anya meleg szeretete helyett vallásáért eltűrje a sok mostoha hidegséget. Még Carlyle, e nagy elme is, csak a legnagyobb magasztalás hangján emlékezik meg ama hősi lelkekről, akik lemondva mindenről, isteni lelkesedéssel szívükben elmennek a messze idegenbe, hogy megalapítsák Isten országát e földön.

Három évvel ezelőtt távozott el magyar földről Tóth Ernő, a magasztos hivatással lelkében, a messze Kinába. Özv. Tóth Ferencné, a debreceni prépost, plébános: Gróh Ferenc testvérének volt a fia, aki most, nagy hivatásának nagyon fiatal korában, áldozatul esett a kínai hittérítésnek. A fiatal ember 1883-ban született Lugoson. Iskoláit Nagyváradon végezte, ahol a Szent Vince intézetben érte az isteni hívó szót magasztos feladatának teljesítésére. Fölvétette magát a gráci lazarista atyák rendházába, hogy magát kiképezze. Már mint theologust kifelé vonzotta szíve s még felszentelése előtt kiment Kinába, hogy működése területének nyelvét elsajátítva, annál nagyobb eredménnyel hirdethesse a keresztény vallást. Egy éve szentelték pappá, amikor elérhette legnagyobb óhaját, hogy pogányoknak hirdette az Isten igéjét. Az isteni gondviselés másként intézte életét. Rövid egy éven belül magához szelítette őt. Halálát csak rövid távirati értesítés hozta, de annak okáról nem ad fölvilágosítást.

Édes anyjához írt dec. 21-ről keltező leveleinek tartalma azonban valószínűvé teszi halálának okát. E 24 oldalra terjedő levélben részletesen leírja 26 napig tartott tértől utjoknak irtózatossá nélkülözéseit. Esi,

Készo, Tangkope, Südenka, Konszó, Siesadó, Tyiengszie, Wancsu stb. kínai falvakon, városokon keresztül, hegyeket mászva, lapályok mocsarába süllyedve, az ott uralkodó téli esőzésektől teljesen átázva, fáradhatatlan munkát végzett egész nap, a mely után alig akad padlásszobákra, a hol az idegtépő munkában fáradt tagjait megpihentesse. Valószínűleg az ezen utban szerzett kór ölte meg a szervezetében erős testét s adta vissza a lelkek szeretetétől égő nemes lelkét Teremtőjének. Az biztos jutalma, a kiért rövid, de munkás, hősi életét föláldozta.

TÁRSAS ÉLET.

Egy rossz vicc. — Alku. — A gyermekjegy. — A bevétel.

Egy bohém-társaság az éjjel együtt ült a Hungária kávéházban. Ejjelután felemelkedik a társaságnak egyik színésztagja, a ki nem igen szokta cserben hagyni barátait:

— No, szervusztok. Megyek.

— Hová mész? Csak nem az álarcos bálba?

— Dehogy, Jeruzsálembe utazom.

— Hová?

— Oda, oda. Már délelőtt tízre ki van írva a színház tábláján a: *Visszatérés Jeruzsálemből*. Beláthatjátok, hogy sürgősen el kell utaznom, ha már holnap tíz órakor vissza is kell térnem.

A színész a társaság megbotránkozása közben távozott.

Egyik kisebb mellékutcai ruhásboltban, a hol kész ruhák pompáznak szabott árak mellett, beállít egy atyafi s téli kabátot kér. A kereskedő átnyújt neki egy jó téli kabátot.

— Hogy ez a téli kabát? — kérdi a polgártárs.

— Én nem kérek 100 forintot ezért a kabátért, — mondja a kereskedő, — mert nem vagyok Prelovsky, nem kérek 80 forintot sem, mert nem vagyok Vámos, nem kérek 60 forintot, mert nem vagyok Kiszél. Hanem kérek 50 forintot.

A polgártárs elgondolkozott:

— Tudja mit? — mondta aztán. —

Én nem adok azért a kabátért 50 forintot, mert nem vagyok Sesztina, nem adok 30 forintot sem, mert nem vagyok Csanak. Nem adok 20 forintot sem, mert én nem vagyok Rickl. Hanem adok magának 10-et.

— Tízet?

— De nem forintot, hanem koronát.

— Gemacht. Adja ide a pénzt.

A lóvasuton egy csinosan öltözködött leányka utazik gyermek-jegyvel

A kalauz megszólítja:

— Hány éves vagy kicsike?

— Nyolc éves.

— Az lehetetlen, te legalább is tizenkét éves vagy.

— Ugy, tizenkettő? Na hallja, akkor talán magázhatna is, szólt méltatlankodva a kis leány.

Ez az apróság egy fiatal asszonyról szól, aki mint jó háziasszony, a bevételekről és kiadásokról könyvet vezet.

Pérfje a napokban nézgette a háztartás könyvét. Fennakad a szeme egy tételen, meg is kéri a feleségét:

— De édesem, miért írod a háztartási könyvedbe a gyógyszerért kiadott összeget a bevételben?

— Hisz az orvosságot bevettük — feleli a babaarcú asszonyka — ennivaló naivsággal.

Gyilkos kut.

Végzetes itatás.

Egy földmives tragédiája.

Borzalmas és megrendítő haláleset történt tegnap Hajdudorog községben. Egy ottani, jómódú fiatal földmives lovait itatta a kútnál, miközben megcsuszott, belezuhant a mély kutba és belefult.

A borzalmas véget ért földmives, Szabó István. Alig huszonhárom éves ember, kinek halálát feleségén kívül négy apró gyermeke gyászolja. Tegnap hajnalban rendes szokása szerint kivezette az istállóból lovait, hogy a kútnál megittassa. Amint a gémes kut vedrét fölfelé huzta, a kut kávája mellett lévő fagytól sikos kővön megcsuszott és belezuhant a mély kutba. A szerencsétlen ember kiáltását senki sem hallotta és így segítségére sem siethettek.

Jóval később azután, midőn a hidegben erősen nyertő lovakra a házbeliék figyelmessé lettek, vették észre Szabó István eltűnését. Hosszas keresés után megtalálták a kutban, de már ekkor halott volt. A hideg vízben göröcsöket kapott és azonnal meghalt.

Szabó István tragikus haláláról a hajdudorogi előljáróság telefonon értesítette a debreceni kir. ügyészséget, mely nem indított vizsgálatot ez ügyben, mivel megállapították, hogy Szabó István haláláért senkit sem terhel felelősség. A tragikus módon elhalt földmivest ma fogják eltemetni.

Rendkívüli ipartestületi ülés.

Scheibner Gyulát véglegesítették.

Az ipartestület előljárósága tegnap délután rendkívüli ülést tartott, melynek egyedüli tárgya Scheibner Gyula jegyző véglegesítési ügye volt.

Az ülést Dávidházy Kálmán elnök vezette. Jelen voltak még Scheibner Károly, mint jegyzőhelyettes, a hatóság részéről pedig Vetéssy Béla rendőrfogalmazó.

Jóval öt óra után nyitotta meg elnök az ülést s a jegyzőkönyv hitelesítésére Nagy Lajos és Piros József előljárósági tagokat kérte fel.

Ismertette ezután a letárgyalandó ügy fontosságát és kéri a tagokat, hogy az ülés folyama alatt tartsák meg higgadságukat s a szavazásnál ne a személyt tartásuk szem előtt, hanem a testület érdekeit.

Körössy Kálmán dr. adta elő ezután a jegyző véglegesítésével kapcsolatban jogi véleményét, mely után — pro és kontra — teljes másfél órai felszólalások következtek, míg végre elnök elrendelte a titkos szavazást. Leszavaztak 29-en, ezek közül igen-el 20-an, nem-el pedig 9-en, így Scheibner Gyula 20 szótöbbséggel megválasztatott, illetve véglegesítettett.

Az ülés hét óra után véget ért.

Téli öltönyök, felső kabátok, salon-smoking frack-öltönyök és mindennemű egyenruhák a legelegánsabb kivitelben készülnek **Prelovsky András,** jejjed és katonai szabónál Debrecen, Kossuth-u. 4

VÁROSHÁZA.

Eskütétel. Illéssy Gyula, akit a főispán ideiglenes rendőrfogalmazói állásában megerősített a folyó évre, a tegnapi tanácsülésen tette le a hivatali esküt.

Ajánlat a csatornázás vasfelszerelésére. Utólag érkezett be tegnap a Danubius gépgyár r. t. ajánlata a csatornázási munkálatok vasfelszerelésére. A gyár 113.795 K 75 fillérben szabta meg a szállítást vállalását. Az ajánlat már azért is tárgytalan, mert sokkal olcsóbb ajánlatok is vannak! Kiadták a főmérnöknek.

Köszönet. A horvátországi magyar iskolákat istápoló Julián-egyesület szép levél kíséretében mondott köszönetet Debrecen városának, hogy alapító tagjai közé lépett.

Akiknek nem kell az iskola. A tanfelügyelő beadványban tudatta a tanácssal, hogy az elepi tanyai iskolába csak 9 tanköteles jár, holott a tankötelesek száma 60-nál is több. A tanács az iskolakerülő gyerekek szülői ellen az eljárást megindította.

Vegyén házat a város. Az utóbbi időben nyakra-főre vásárolja a házakat a város és miután jó árat fizet, mindenki felajánlja a maga ingatlanát jó pénzért. Így most a Kandia utca 15. számú házat ajánlották megvételre a városnak 60.000 koronáért. A tanács véleményezésre kiadta az ajánlatot a mérnöki hivatalnak.

Megfelebbezett árlejtés. A város árlejtést hirdetett kőszállításra. A tanács az ajánlatok közül Aczél Géza főmérnök javaslatára a Reichmann-féle kőbánya r. t. ajánlatát fogadta el, amelynél azonban Lehmann László vállalkozó, aki az államépítészeti hivatalnak is vállalkozója és kifogástalanul tett eleget mindig kötelezettségeinek, 50.000 koronával olcsóbb. Az ő ajánlatát állítólag azért nem fogadták el, mert nincs kőbányája. Lehmann a tanács határozatát megfelebbezte. Az ügyet különben szóvá fogják tenni a közgyűlésen is.

Tanítók tanulmányutja. Az iparosanonciskola igazgatósága kérvényt intézett a tanácshoz, hogy a fővárosi technológiai iparmúzeum rajz és szerszámkiállításának megtekintése céljából Nagy Károly, Vántsa György, Pap Ignác és Nagy Imre tanítóknak 25-25 korona segélyt szavazzon meg. A kiállítás március hónapban lesz.

Iskola átadás. A ref. egyház tanácsa átírt a városi tanácshoz, hogy az ispotályi új iskolákat és tanítói lakásokat adja át a város, miután a hivatalos átadás még nem történt meg, holott az egyház már hónapok óta használja. A tanács az épületek átadására Oláh Károly tanácsnok elnöklete alatt bizottságot küldött ki, amelynek tagjai lettek a főszámvevő, a tisztii főügyész és a főmérnök. Az átadás február 9-én délelőtt 10 órakor lesz.

Erdővétel. A gróf Károlyi féle guti birtokot 450.000 koronáért megvételre ajánlotta tulajdonosa a városnak. A tanács az ajánlatot kiadta véleményezésre a gazdasági bizottságnak. A csinos erdőbirtok a város guti erdejével szomszédos és a vétel ezért birt fontossággal.

Gazdasági felügyelő. A földmivélsügyi kormány értesítette a várost, hogy az állattenyésztési felügyelő hivatalos címe ezentúl gazdasági felügyelő lesz és ugyanígy megváltozott a hivatal és a segédfelügyelő címe is.

Közgyűlési tárgyak. A jog és pénzügyi bizottság hétfőn délután 3 órakor tart ülést Vecsey Imre főjegyző elnöklete alatt. A közgyűlés elé kerülő tárgyakat látják el javaslatokkal.

A harmadik vig-est.

Siker siker után.

Omlott tegnap délután a nagy közönség a Bika szálloda disztermébe, ahol a csütörtöki felolvasó estét rendező bizottság a harmadik vig-estét tartotta meg. Nem maradt egy talpalattnyi hely üresen, úgy tömve volt a terem igazán szép, előkelő közönséggel.

Azok, akik jegyhez juthattak, igazán nem bánták meg előre való gondoskodásukat, mert pompásan mulattak. Egyik-másik műsorszám alatt csakugy regett a terem a kacagástól.

Az estét Kiss Béla zenekara nyitotta meg, szépen eljátszván a „Tell Vilmos” opera nyitányát s pár magyar népdalt.

Utána a „Revolver” című kettős jelenetben jeleskedtek Lenkei György és Szabó Ilona. Úgyes játékokat zajos taps kísérte.

Graspointner Antal, a színház első fuvolása a „Bizalmas körben” s „El Amerikába” című remek daraboknak picolón való előadásával ért el óriási sikert. Bámulatos technikája viharos tapsot aratott.

Mihalovics Jenő humoros természetrajzi tanulmányát Békés Gyula olvasta fel pompásan, tisztán, érthetően, remekül hangsúlyozva s oly művészettel, hogy felolvasása állandó derűtséget s nem egyszer kitörő kacajt keltett. Mihalovics Jenő írásából csak úgy omlott a humor. Hasonlatai, ötleteivel óriási hatást keltett.

Péterffy Erzsike s Gábor Miklós „Boston variációk” szépen, simán, könyveden való eltáncolásával arattak méltán megérdemelt sikert s zajos tapsokat.

Majd Gyöngyi Izsó, ez az örökké jó kedélyű, vérbeli művész kacagtatta fél órán át, mint „Magyar fregoli” a közönséget. Oly falrengető tapsot, viharos eljenzést még Gyöngyi sem minden nap kap, mint ez estén. Diskrét mókái, kacagtató tréfáival nem tudott eléggé betelni a közönség, melynek méltán becézett kedvence Gyöngyi Izsó. De Gyöngyi Izsó fényesen kitétt magáért. Mikor pajkos humoraival már rengető kacajt váltott ki, előadta egy kis versét s olyan mélyeséges hatással, hogy a közönség frenetikus tapsokba tört ki.

Majd Szánthó József pompás egy felvonásos vigjátékát adták elő Huzella Irén és Czobor László. Szánthó József igazán ügyes s szellemes fordulatú vigjátéka a Huzella Irén rendkívül bájos s a Czobor Lászlónak az amatőrséget messze túlszárnyaló ügyes előadásában óriási sikert s zúgó tapsvihart aratott, amit a derék szerző s a derék előadó művészek méltán kiérdemeltek.

Gyönyörű hangon s művészi szépen énekelte még Püspöki Rózi pár románcot, a Mártonfalvy diskrét s az énekhez pompásan simuló zongora-játéka kíséretében. Püspöki Rózi bájos megjelenése, csengő hangja s érzelmeteljes éneke zúgó tapsvihart váltott ki a hálás közönségből.

Ezután a Perczel nővérek lejtették el a „Hollandi facipós” táncot. Az ő kiváló művészetük s kifejezésteljes táncuk nem szorul dicseretre. Dicserete annak az az orkányszerű taps, mely a tánc befejeztével a teremben felhangzott.

Az estét a közönség egyik legkedvesebb művésze, a kis Nádor Zsiga zárta be, ki egy csinos, tréfás dalt adott elő éljenzés s harsogó tapsok között. Kár, hogy a derék művész utolsóinak maradt s így ez estén rövidre kellett fognia remek kabaré-számainak, amit mindig oly kedvvel hallgat s valóban élvez az az óriási, nagy közönség, mely ez estét oly hűen s kitartóan látogatja.

SZÍNHÁZ.

Tell Vilmos bemutatója. Ma este lesz a bemutatója Tell Vilmosnak, Schiller drámájának. Az előadás előtt a színtársulat zenekara Mártonfalvy karnagy vezetésével mellett eljátsza Rossini világhírű Tell-nyi-

tányát. Az igazgatóság ez uton is kéri a közönséget, sziveskedjenek a pontos időben megjelenni, mert a nyitány alatt zavarólag hatna a jövés-menés. Tell Vilmos drámájánk, magyarokra is rendkívül érdekességgel bír, hiszen Svájc is abban az időben Ausztria járma alatt nyögött és kegyetlen helytartók zsarolták a népet, mely végre is széttörte rabbilincseit. Megölte zsarnok kormányzóját és felszabadította az országot. A mai előadás iránt különben is rendkívül érdeklődés mutatkozik.

Debrecen a holdban. Than Gyula kiállításon, mulattató, látványos darabját, melyet a színház vezetősége a legfényesebben óhajt kiállítani, el kellett halasztani, mert Gyöngyi, aki az új diszleteket festi, tekintettel az óriási anyagra, képtelen vele elkészülni a hó végére. Így a nagyszabású látványosság premierje február hó közepére tüzetett ki.

Félmillió a színház átalakítására. Régi terv már a városi színház nézőterének és színpadának átalakítása. Oláh Károly színházfelügyelő tanácsnok javaslatot terjesztett a tanács elé, hogy a város Jámbor és Bálint budapesti műépítészek tervei alapján 500.000 korona költséggel eszközölje az átalakítást, amelyre szükség van.

Messzina pusztulása és a kalabriad földrengés. Tegnap mutatja be először az Uranus színház a délolaszországi földrengésről készült képsorozat két első részét, az összes előadásokon zsufolt nézőtér előtt. A közönség érdeklődése a legnagyobb mértékben nyilvánult meg a mozgófelvételek iránt. De nem csudájuk ezt az érdeklődést, mert az Uranus színház eredeti, a helyszínén készült hiteles felvételekkel ismerteti meg a közönséggel ezt a rémséges katasztrófát, melynek 200 ezer halottja és 350 ezer sebesültje volt. Maguk a felvételek is kifogástalanok, tisztán, szemmel láthatólag tárják a nézők elé azokat a borzalmas jeleneteket, melyeket a december 28-iki földrengés okozott. Itt egy rombadőlt palotásor, amott jajveszékelt menekültek, akik nagyrészt hozzátartozóikat is elvesztették, majd a házi tüzhelyektől tüzet fogott hatalmas lánggal égő romhalmazok látása szorítják össze a nézők sziveit. Látjuk e képeken, miként ássák ki a romok közül a holttesteket, mint részesítik segélyben a sebesülteket, az életbenmaradt bennlakókat miként látják el élelmiszerekkel. E borzasztó katasztrófáról napról-napra készülnek felvételek s az Uranus érkezésük sorrendjében fogja azokat bemutatni. A két első sorozat még csak ma lesz műsoron, a következő újdonságokkal: 1. Meran, Arco, Bozen. (Term.) — 2. Egy óra története. (Bohózat.) — 3. Pók és légy. (Természeti.) — 4. Telefon fülkében. (Bohózat.) — 5. Palloshal-fogás. (Tanulságos.) — 6. Varázsterem. (Színes.) — 7. Örökölt baj. (Bohózat.) — 8. Messzina pusztulása I-ső sorozat. (Eredeti főlvetel.) — 9. Messzina pusztulása II. sorozat. (Eredeti főlvetel.) — Műsorváltás fenntartva. Helyárak mint rendszeren. Az előadások délután 4-től este 10 óráig, óránként. Az előadásokra bármikor be lehet menni. Előkészületben: Szombaton és vasárnap teljeseen új műsor keretében Scherlock Holmes III. sorozata. A jövő héten Pompeji végnapjai, Róma égése és a rómaiak című, világszerte nagy szenzációt keltett képek uralkodnak a műsort. Tájékoztatásul közöljük, hogy a szombat, vasárnapra, valamint a jövő hét minden napján és előadására már most elfogad az Uranus színház pénztára (Sas utca 2.) előjegyzéseket.

Gerhardt Elena — Wajdits Sára.

A zenekedvelők társaságának hangversenye.

Ha már eddig ki nem érdemelte volna az új zeneegyesület vezetősége a legtelje-

sebb elismerést, ezért az egy művészt előkészítéséért is megérdemelné a debreceni közönség halálját. E hó 27-én rendezte a társaság negyedik (rendkívül) hangversenyét. Ez est szereplői Gerhardt Elena énekművész és Wajdits Sári hárfaművész. A világsajtó összes organumai megegyeznek abban, hogy a ma élő énekesnők közül Gerhardt Elenához alig hasonlítható egy is. Alljon itt egyik előkelő fővárosi zenelap bírálata:

Gerhardt Elena a legnagyobbak, legszébbek közül való, akik valaha hangversenyen énekeltek. Csodás kombináció; egyéniségén, mintha minden céltudatosan úgy alakult volna, hogy a legteljesebb, a legmagasabb esztétikai gyönyör forrása legyen. Művészete összehasonlítást nem tűr, befejezett egész, úgy kell elfogadni, amint az a dobogón előtűnik megjelenik; egységes, csodálkozásra készítő impressiót ad, amelynek tiszta teljességét nem zavarja meg semmi. Hangja csodás árnyalásokra képes, dinamikai elosztása oly szerencsés, hogy a legkülönbözőbb, egymástól legtávolabb fekvő hangulatokat a legnagyobb könnyedséggel, szinte ellenállhatatlan erővel fest meg. Pianissimói valóságos hangtechnikai csodák, melyek főleg azzal ejtenek bámulatba, hogy még ott is, ahol fokozást vagy árnyalást már sejtetni sem mernénk, újabb és újabb meglepetéseket szereznek. Előadásában ama ritka képességet csodálhatjuk, amit az interpretációban való alkotásnak neveznek; a dalok egységes, befejezett egészcé formálódnak énekében. A lelkesedés óriási volt. A hangversenyteremből távozva, mindenki tudta, hogy korunk egyik legnagyobb énekesnőjével ismerkedett meg.

A másik szereplő Wajdits Sári, végtelen bájos, ifjú hárfaművész, ki érdekes hangszerével egy csapásra meghódította a főváros hangversenylátogató közönségét.

Felrobbant fegyverkereskedés.

Tüzoltás viz nélkül.

Az önfeláldozó tüzoltó.

Ujvidék, január 21.

Ma délelőtt a város főutcáján levő Szittó-féle játék és fegyverkereskedésben, ahol nagyobb mennyiségű puskapor volt, véletlenül támadt tűz következtében felrobbant a raktáron tartott puskapor. A robbanás oly erős volt, hogy az üzlet boltozata beszakadt és a könnyen égő tárgyak nyomban tüzet fogtak.

Nagy pánik támadt a robbanás után. Az üzletben volt vásárlók és a személyzet a robbanás következtében a földre buktak, majd rémülten menekültek a lángba borult üzletből az utcára. A tüzoltók hamar megérkeztek, de nem volt vizük és az oltáshoz a Dunáról kellett hordani.

Az üzletbe nem mert senki behatolni, mert újabb robbanástól kellett tartani. A tulajdonosnak ekkor eszébe jutott, hogy idősebb nővére a robbanás után nem menekült ki az égő üzletből. Senki sem mert az égő üzletbe hatolni. Ekkor az egyik tüzoltó haláltüvegű bátorsággal behatolt az üzletbe és a

sűrű füsttengerből még elevenen mentette ki az idős asszonyt, aki mos élet-halál közt lebeg.

Alig történt meg ez, mikor újabb robbanás reszkettette meg a levegőt. A kíváncsi közönség rémülten menekült a veszedelmes helyről. Végre is a tüzoltóságuk 2 órai megfeszített munka után sikerült a tüzet elfojtani. Az üzlet teljesen tönkrement, többen megsérültek, de haláleset nem történt.

UJDONSÁGOK.

* **Ipartestületi ülések.** E hó 22-én délután 4 órakor békéltető bizottsági ülés, 23-án délután 3 órakor az ácsok, 4 órakor a pintérek, 25-én délután 3 órakor a bádósok, 4 órakor a cukrászok, 26-án délután 3 órakor a eszmadriák, fél 5 órakor a fodrászok, 27-én délután 3 órakor a fazekasok, 4 órakor a kerékgyártók, 28-án délután 3 órakor a hentesek, fél 5 órakor az esztergályosok, fél 5 órakor a lakatosok, 30-án délután 4 órakor a szappanosok, az ipartestület kis tanácstermében szakosztályi ülést tartanak, melyen több fontos ügy kerül tárgyalás alá.

* **A vasutas otthon fillér estélye.** A vasutas otthon III-ik fillér estélye, mely folyó hó 23-ára volt tűzve, váratlanul közbe torlódott több rendbeli akadály miatt e hétről elmarad. Az estély, amelynek gazdag műsora már teljesen össze van állítva, a jövő hét szombatján, e hó 30-án este lesz megtartva, a szokásos 8 órai kezdettel. Az est műsora a jövő hét elején lesz közzétéve a lapokban.

* **Debrecen segélyakciója.** Az olaszországi földrengés által sújtottak felségelésére megmozdult minden város. Nem marad el a humanus sorból Debrecen sem. Kovács József polgármester áll az akció élén, aki ma délelőtt 11 órára a városháza nagy tanácstermébe értekezletet hívott össze. Az értekezleten a segélygyűjtés módjait beszélik meg s megalakítják a segélyakció helyi bizottságát.

* **A zenekedvelők társaságának** vezetősége ez uton is értesíti tagjait, hogy amennyiben már három estét rendezett: elvállalt kötelezettségének, a február és március hónapokban tartandó két koncerttel, eleget fog tenni. A 27-iki Gerhardt-Wajdits estély tehát egészen különálló dolog, mely az egyes tagok anyagi megterhelését csak az esetben vonja maga után, ha a koncerten részt venni óhajtanak. A rendezőség igen nagy kedvezményben részesíti a tagokat, mert rendes helyeikre szóló jegyeiket 2 koronáért válthatják meg. A tagok 25-ig élhetnek jogaikkal, attól kezdve az esetleg megmaradó helyek a nagy közönség rendelkezésére bocsáttatnak és pedig a páholyok 20, az ülőhelyek 4 koronáért.

* **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák Ferenc utcai izr. templomban az istentisztelet — további rendelkezésig — a következő időben fog kezdődni: Péntek este fél 5 órakor, szombaton délelőtt 9 órakor, délután fél 4 órakor, kőnapon reggel fél 7 órakor, este fél 5 órakor.

* **Ellopott ékszer.** Szilágyi Mihályné Nyil utca 64. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, ki harminc korona értékű ékszerét ellopta. A rendőrség keresi a tolvajt.

* **A polgári kör báljáról.** Maholnap kipusztulnak a farsangi mulatságokból azok a régi jó, egyszerű bálók, melyeken a résztvevők egyedül a tánc művészetének hódolnak s helyüket kabaretek, zsurok és más efajta mulatságok foglalják el. Egyedül a polgári kör bálja az, melyet az újszülöttek nem tudtak még kiszorítani régen elfoglalt méltóságából. Nem tudták, mert hiszen újszólva, ma már ez az egyetlen mulatságunk, hol Debrecen társadalmának különböző rétegei találkoznak egymásnak s testvéri jobbot nyújtva, kivilágos kivirradtig ropják a jó magyar táncokat. Ez egyetértés hozta létre magát a kört is, mulatságait is, — ez fogja fenntartani a messze jövőben is.

* **Választási mozgalmak.** A hogy jobban-jobban közeledik a választás napja, egyre hangosabb lesz a harmadik választó kerület. Azokat, akik törhetlen lelkesedéssel sorakoznak a Csanak János zászlója alá, ezértéle kíséreltet, kortesfogással igyekeznek megtántorítani. Amde a harmadik kerület választó polgársága nem tudja feledni a Dégenfeld gróf főispáni működését s napról-napra nagyobb lelkesedéssel csoportosul a függetlenségi és 48-as párt jelöltje, Csanak János mellé. Olyan lelkes, összetartó és hatalmas már ez a tömeg, hogy azt semmiféle presszió sem képes megingatni. Tegnap este a Kossuth külvárosi részből kétszáznál jóval több szavazó értekezletre folyt le, a hol a választópolgárok lelkesedése fenomenális erővel nyilatkozott meg jelöltjük, Csanak János mellett s egymást lelkesítették, hogy a letört, régi szabadelvű párt feltámadási kíséreltetéssel összetartásukkal hiusítsák meg. Az sem érdektelen, hogy a választók tömege önként s nagyszámmal járja a függetlenségi pártirodát, hogy bejelentse csatlakozását.

* **Tegnapi halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Zelizi János ref. 12 hónapos, Kunyora István ref. 12 hónapos, Csordás Sándor ref. 46 éves, Rostás Lajos ref. 4 napos, Gáthy Teréz ref. 32 éves, Györi István ref. 24 napos, Garabuczi Zsuzsanna ref. 25 éves, Kovács István ref. 21 napos, Molnár István ref. 3 éves.

* **A negyedik vig-est.** A vig-esték iránt lelkesülők bizonyára fokozott érdeklődéssel tekintenek a jövőheti negyedik s utolsó vig-est elé. És méltán, mert a rendezőség is nagy gondot fordít arra, hogy ez az est a vig-esték ciklusának méltó befejezése legyen. A műsor még az eddigieknél is nagyobb, változatosabb és gazdagabb lesz s mivel az esték már nem csupán a debreceni, de a közvidéki közönség érdeklődését is felkeltették s onnan is tömegesen jegyzik elő a helyeket, valószínű, hogy a negyedik vig-est műsorát másnap meg kell ismételni.

* **Ellopott kerékpár.** Weisberger Ignác, József kir. herceg utca 46. szám alatt lakó bádósossegéd panaszt tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, ki értékes kerékpárját ellopta. A rendőrség megindította a nyomozást.

Matild krém

legjobb arcnak és kéznek azonnal fehérit. Kapható minden gyógyszertárban.

* **Elfogott tolvaj.** Ormós Balázs hajdunánási lakos tegnap szekerével a Csapó-utca 5. számú ház előtt megállott és míg a házba bement, téli bundáját valaki ellopta a szekérről. Szatmáry Sándor 89. számú rendőr hamarosan elfogta a tolvajt Nagy Lajos, többször büntetett napszámos személyében, amint az éppen eladni akarta a lopott bundát. A rendőr a tolvajt előállította a bűnügyi osztályon, ahol lezárták és folytatják ellene az eljárást.

* **Kiss Béla kára.** Kiss Bélát, a kedvelt primást érzékeny kár érte a napokban. Gyémántkövül gyűrűjét, valószínűleg a Piac utcán, elvesztette. Ezután kéri a becsületes megtalálót, hogy vagy nála, vagy a rendőrség bűnügyi osztályán adja át az elvesztett tárgyat és az illetőt szép jutalomban részesíti.

* **Téli trükkök, keztük, harisnyák** legjobban beszerezhetők: Kontsek Kornél látéri üzletében.

* **Arc-massage fölösleges!** Orizol vagy rizsvaj törv. véd. Az éretlen rizs tej-nemű nedvéből készített csodás és gyors hatású arc-szépítő. Teljesen kisimítja a ráncokat. Egy adag ára 3 korona 50 fillér. Főraktár Magyarország részére: Budapest, Török gyógyszerár, Király utca. Kolozsvárt: Dr. Biró gyógyszerár.

* **Augusztus 1-re kiadó lakások a Hungáriában.**

* **Dr. Láng szanatóriumában felvételt** — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Napi ápolási díjak 6 koronától 12 koronáig. Külön szobák és közös kórház. Roentgen-laboratórium, elektromos gyógyeszközök, legmodernebbül felszerelt műtőterem. Az intézet bárki által, bármikor megtekinthető, tudakozódásokra az intézet tulajdonosa készséggel szolgál felvilágosítással. Cím: Dr. Láng szanatórium. Debrecen, Kossuth utca 39. szám.

Véres szerelmi dráma Aradon.

Agyonlőtte a kedvesét és önmagát

Holttestek az erdőben.

Arad, január 21.

Arad város lakosságát egy véres szerelmi dráma tartja izgalomban. A véres drámának két halottja van. Mindkettő családos, kiket itt hagyott árváik siratnak.

A véres eset részletei a következők:

Arad egyik mellék utcájában jó forgalmu cipész-műhely van Bene Ádám aradi lakosnak. A cipész mester, ki már közel járt élete deléhez, régebbi idő óta viszonyt folytatott egy oláh bérkocsis, Mitru János szemrevaló, fiatal feleségével. A viszonyt, mely a legbensőbb volt, az utóbbi napokig a viszony leple alatt folytatták. Ugy a Bene Ádámnak, mint Mitru Jánosnak gyermekei vannak, azonban ez nem akadályozta őket abban, hogy a csöndes, békés családi életüket viszonyukkal váltásák fel.

Néhány nap óta viszonyukról a titok leple lehullott, úgy, hogy a szerencsétlen pár érezte, hogy rettenetes napok előtt áll. Az asszony meg akarta szakítani a viszonyt, de Bene határozottan ellenozta, sőt hűtlenséggel vádolta szerelmét.

Hiába volt a férjéhez hűtlen asszony minden szava, a szerelemtől elvakult férfi nem akart tőle megválni és midőn látta, hogy az asszony nem hajlandó a viszony további folytatására, szörnyű tette határozta magát. Ezt a szörnyű tettet ma reggel végre is hajtotta.

Szerelmes asszonyát kibívtá az aradi

nagy erdő lombtalan fái közé, a hol egy lövéssel kioltotta életét. Azután pedig maga elre fordította a gyilkos fegyvert. Ekkor is jól talált. A golyó szívébe furódott és ő is nyomban meghalt. Ugy találtak rájuk az erdőben vérukbe fagyva, holtan.

A véres szerelm dráma nagy feltűnést keltett a városban és a szerencsétlen szerelmesek családja iránt általános a részvét.

TÁVIRATOK.

Az önálló bank.

Bécs, jan. 21. Mint a Neues Wiener Tagblatt esti száma közli, a bankkariell meg-hiusult, mert ő felsége nem adja meg előleges beleegyezését, miért is a kormányválság a bank ügy miatt fog kitörni. A válság nem részleges, hanem teljes kormányválság lesz és a bécsi „jól értesült”, de nagyon is rosszindulatú forrás szerint, már a küszöbön van.

Budapest, jan. 21. Apponyi Albert ma meglátogatta Kossuth Ferencet és vele teljes óráhszat tárgyalt a bank ügyben, hogy megtudja végső elhatározását és azt holnap a király elé terjessze. Justh Gyula házelnök hétfőn vagy kedden megy a király elé, hogy bebizonyítsa, hogy az önálló bank nem veszedelem, hanem érdek Ausztriának is. Ha a kormány a bankkérdésben nem viheti előbbre a nemzet ügyét: lemond.

Beteg a szultán.

London, január 21. Itteni lapok jelentik Konstantinápolyból, hogy ott a szultán egészségi állapota miatt nagy aggodalmakat táplálnak. A szelamlík után nem tarthatták meg a szokásos kihallgatásokat, éjjel pedig a szultán annyira rosszul érezte magát, hogy háziorvosát sietve ágyához hívták.

Miskolc és a Ne temere.

Miskolc, jan. 21. A város törvényhatósági bizottsága elfogadta Hajdumegyének a „Ne temere” elleni feliratát. Ezután a Kocurek-ügyet tárgyalták; elítélték a néppárt magatartását, de nem akarják, hogy a koalícióból kiváljon, miért is napirendre tértek fölette.

Halálos korcsolyázás.

Déva, jan. 21. A kisdénki hártárban Bogdanef Vaszil oláh legény vigan korcsolyázott társaival. A mulatságnak azonban szomorú vége lett. Bogdanef elesett és pedig oly szerencsétlenül, hogy a tüszőjében hordott kése a hasába furódott. A halálos szurás következtében pár perc alatt elvérzett.

Az oláh bosszu 4 fillérért.

Déva, jan. 21. Boncága község korcsolyázójában két oláh paraszt, Márk Pável és Muntján Tódor együtt pálinkáztak. Mig Márk elbeszélgetett a korcsolyázással, Muntján kiitta a 4 fillér áru pálinkáját. A vad oláh e miatt úgy felbőszült, hogy vasdoronggal verte szét Muntján fejét. A gyilkost letartóztatták.

Halálos baleset vadászaton.

Nagyvárad, január 21. A bihari vadásztársaságnak az álmosdi hártárban rendezett körvadászatán halálos szerencsétlenség történt. Kallós Pál dr. körorvos eleszett, miközben fegyvere elsült és a löveg Borsos József papfalvai segédjegyző gyomrába furódott. A szerencsétlen fiatal ember az esernyő alatt kiszendvedett.

Politikai lovagiaskodás.

Budapest, 21. A mai ülésen lovagias ügy támadt Farkasházy Zsigmond és Hellebronth Géza között, de el jegyzőkönyvezték. Ugyszintén vér nélkül elintéződött Ugron Gábor és Szunyogh István biharmegyei közigazgatási gyakornok lovagias ügye is. Pisz-toly-párbajt vívtak sebesülés nélkül.

Ismét földrengés.

Konstantinápoly, január 21. A kisázsiai Tokia város földrengés következtében elpusztult; 679 ház összedőlt. Részletek még nincsenek.

Gyilkosság az erdőben.

Nagybeeskerek, jan. 21. A kumáni erdőben holtan találtak Lilics Dragomir szövetségi pónztárnokot. A vizsgálat megállapította, hogy agyonlőtték. A gyilkosok ismeretlenek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A bunda-tolvaj. Áron István hajdusámsoni lakos szegény ember, kinek sok kellemetlenséget okozott a hideg, zimankós időjárás. A tél hidege ellen alig volt védelme, csupán egy kis kabát feszült rajta, ami pedig edes kevés volt ahhoz, hogy a hideg ellen védekezzen. Kereste tehát az alkalmat, hogy egy felső kabátot szerezzen, melyben aztán vigan tekinthessen a tél elébe. A múlt év november 8-án a hajdusámsoni sorompónál ellopta Erdődi Dániel gazdálkodó bundáját ennek szekeréről s aztán ill a berek, nádak, kerek, eltűnt vele. Másnap azonban megtalálták őt is, meg a bundát is. A meglöpött gazdálkodó följelentette a bunda-tolvajt. A debreceni kir. törvényszék tegnap nyolc havi börtönbüntetésre ítélte. Áron István megfelebbezte az ítéletet.

§ Elitelt verekedő. A debreceni kir. törvényszék egy hajduböszörményi sármunkás cigány fölött ült tegnap törvényt. A cigánynak az volt a büne, hogy az elmúlt nyáron társát, Kolompár Imrét úgy elverte egy bottal, hogy ez súlyos sérüléseket szenvedett. A harcias cigányt a törvényszék 21 napi fogházra és tíz korona pénzbüntetésre ítélte.

§ 90-ből 390. Érdekes családi ügyet tárgyalt tegnap a debreceni kir. törvényszék. A vádlott Gece Mátyas, ki ravasz furfanggal becsapta hitelezőjét, Gál Mátyas egyeki lakost. Gece 390 koronával tartozott Gálnak, kinek az elmúlt év július 24-én kilencven koronát fizetett. A kifizetett összegről nyugtát kapott, melyet aztán akként meghamisított, hogy a kilencven és szám elé oda írta a hármas számot, úgy, hogy a kilencvenből háromszázkilencven lett. Mikor következett a további törlesztés ideje, Gece nem volt hajlandó fizetni és felmutatta hitelezőjének a meghamisított nyugtát, azzal, hogy kifizette egész tartozását. A hitelező följelentette furfangos adósát, kit a debreceni kir. törvényszék a tegnap megtartott főtárgyaláson másfél évi börtönbüntetésre ítélte. Az elítelt felebbezett.

„Az alsós rádli”.

Vitás játszma a bíró előtt.

Egy rágalmozási panasz kapcsán érdekes alsósjátzsma ügye került dr. Benke járásbíró elé. Két ur: Horváth Ferenc és Heithaler György kettősben alsóztak egy kávéház kártyaszobájában. A játékos kar körülültek a kibicék, akik szokás szerint fogadtak a pártira. Az egyik kibic, Rajcs Kornél Horváth Ferencel fogadott tíz koronában minden pártira. Éjjel egy órakor bementek a „mestert” s az utolsó játszma is tíz-tíz koronát tett föl Horváth és Rajcs. A továbbiak megértésére tudni kell, hogy a játszmat az nyeri, aki száz egységet hamarabb ér el. Az utolsó pártinál mindkét játékos kilencvenötig vitte föl s mivel utolsó

Rádli volt szó, meghos-zabították a „rádli” százötvenig. Ha, amint rendszeren, százig játszottak volna, a fogadást Rajes Kornél nyerte volna meg, mert a százot Heithaler György csinálta meg; a százötvenig kitölt határhoz azonban Horváth György érkezett el s így a játszmát is, a fogadást is ő nyerte meg. Igen ám, de a kibic azon az állásponton volt, hogy neki semmi köze ahhoz, hogy a „rádli” meghos-zabították s mivel kétségtelen, hogy ő nyerte volna meg a fogadást, ha csak százig játszottak volna, az asztalon lévő pénzt, összesen 20 koronát, zsebre vágta. A dologból affér lett, mert Horváth viszont azt vitatta, hogy a kibicnek semmi köze a partnerek megállapodásához és a kibicnek szó nélkül tudomásul kell vennie a játszma meghos-zabítását.

— Ez rablás — mondta Horvát, mikor Rajes a fogadás megnyerőjének nyilvánította magát.

Rajes sem maradt adós a sértésért és ráadásul másnap két segédet küldött Horváthhoz elégtételért.

— Adek lovagias elégtételt — mondta Horváth. — Előbb azonban választott bíróság döntse el a vitás alsós dologát.

— Nekünk semmi közünk az alsóshoz — mondták a segedek s az ügyet egyoldalú jegyzőkönyvvel befejezték.

Rajes Kornél ezek után rágalmozásért feljelentette Horváth Ferencet, aki védője dr. Dushegyi Gyula útján a Benke járásbíró előtt megtartott tárgyaláson viszonvádat emelt Rajes Kornél ellen. Az előzmények ismertetése során szóba került az ügy lovagias része is. Erre meglepő fordulat történt: a bíró, mivel kölcsönös sértések történtek, a feleket fölmentette a rágalmozás és a becsületsértés vádjai alól, Rajes Kornélt azonban párvialdra való hihívás vétsége miatt három napi államfogházra ítélte. És még mindig nincs eldöntve, hogy a százás rádli lehet-e százötvenig játszani?

HIREK.

Halál az udvari bálon. Karls-rubéből táviratozzák. Offensandt v. Berckstoltz várnagyot az udvari bál tolymán szívvelhűdés érte. Azonnal meghalt.

Titkos tanácsosok eskütétele. Bécsből táviratozzák nekünk: A király délelőtt dr. Stadler szerajevói érseknek, báró Spieglfeld tirol helytartó, lászlófalvai Velics Lajos meghatalmazott miniszter, dr. Thaly Kálmán országgyűlési képviselő és Majláth József gróf főrendiházi tag titkos tanácsosi esküjét fogadta. Az aktusnál báró Aehrenthal külügyminiszter és báró Gudenus főkamara-s regédtek. Az eskümintát lovag Stoffella Emil osztálytanácsos olvasta fel.

Földrengés Baján. Bajáról táviratozzák: Ma hajnalban háromnegyed 2 órakor földalatti, sivitó lübbögés után délről északi irányban haladó földrengés volt érezhető a város egész területén két erős lökessel. A földrengés fél 3 órakor a városnak csak Kisesávoly részére szorítkozva, megismétlődött és a hatalmas lökések következtében egy kémény bedőlt. A lökéseket szélvihar zugásához hasonló földalatti moraj kísérte. A lakosok közül különösen a külvárosiak, lakásaikból kifutottak és órák hosszáig voltak a szabadban. Egyébként a lakosság most teljesen nyugodt.

Reménytelen szerelem.

(Folytatás.)

Másnap reggel ünneplőben volt a száakra menő munkássereg. Lelkes hangulat

uralta őket. A munkavezetők szép csoportba állították a nőket, férfiakat s megindult a menet a hámor felé.

Rába Zoltán még mitsem tudott erről a mozzalomról. Reggel korán, egyenesen a hámor irodájába ment, hogy ott különféle sürgős dolgot elintézzon. Együttal a felhívást is meg akarta fogalmazni, a melyben a munkásokat a hámor üzemének megindításáról tudatja. Egészen belemélyedt munkájába, mikor váratlanul a felesége jött be hozzá. Arca sápadt volt. Rába Zoltán meglepte a felesége megjelenése, de még jobban az, hogy olyan ideges, izgatott volt:

— Mi az? Történt valami? — kérdezte tőle.

— Nézz ki az ablakon.

Rába Zoltán felállott és az ablakhoz sietett:

— A munkások!

— Igen! Ide jönnek. Mit akarhatnak?

Rába Zoltánnak válaszolnia sem kellett. Lelkesült, zúgó eljenzés tört fel a hámor udvarára toluó tömegből.

Rába Zoltán megértette a neki szóló üdvözlést s odament feleségéhez, megölelte s megnyugtatta:

— Látod, nem hagyják el a hámost.

Mellettem vannak. Örülnek rajta, hogy én lettem a főnökük!

Pár perc múlva már előttük állott a munkavezetők és munkások küldöttsége és szónokuk a lelkesedés hangján fejezte ki a hámor munkásainak örömét, hogy uruk, főnökük Rába Zoltán lett.

Folyt. köv.

Budapesti gabonatözsde.

5 fillérrel drágább árak mellett elkelt (50 kilogrammonként) 12000 mm. buza.

Rozs, tengeri 5 fillérrel emelkedett, zab változatlan.

A határidő-üzlet.

A mai határidőüzletben drágább amerikai jelentésekre és a hideg időre szilárd volt az irányzat. A gabona-neműek árai néhány fillérrel emelkedtek. A forgalom mérsékelte volt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza apr. 1909.	1273	1274—1271
Buza október	1083	1085—1083
Rozs április	1008	1006—1004
Rozs októberre	905	906—904
Zab októberre	—	—
Zab április	851	854—853
Teng. aug.	—	—
Tengeri május 1909	725	726—727

Budapesti értéktözsde.

A mai előtözsden kedvezőtlen belpolitikai hírekre gyenge volt az irányzat. A forgalomba került nemzetközi értékek árfolyamai kedvezetlen hangulat mellett 1—2 koronával hanyatlottak. A helyi piacon a Köztuti vasut részvényeiben volt kötés változatlan árak mellett. A járadékpiac csökkent.

Pályázat építésre.

A debreceni református kollegium tulajdonát tevő kiselepi tanyabirtokon építendő egy lakóház és egy gazdasági épület. A két épület költsége körülbelül 5—6000 koronát tesz ki.

Felhívtnak az építésre vállalkozni szándékozók, hogy versenytárgyalási zárt ajánlatukat a kollegiumi gazdasági tanácsjegyzői hivatalban folyó évi február hó 15-éig nyújtsák be. Az ajánlathoz készpénzben, vagy óvadékképes értékben 300 korona bánatpénz melléklendő.

A részletes munka-előirányzat és költségvetési tervezet, valamint a készítenő épületek vázlatrajza ugyancsak a kollegiumi gazdasági tanácsjegyzői hivatalban, a hivatalos óra alatt (naponta délután 3—4-ig) megtekinthető.

Debrecen, 1909 január 21.

A ref. kollegiumi gazdasági tanács.

Pályázati hirdetés.

A debreceni ref. kollegium gazdasági tanácsa pályázatot hirdet a kollegiumi pénztárnál, választás következtében megüresedett pénztári tiszti állásra.

Az állás javadalmazása 1200 korona lörzfizetés, 600 korona lakásbér és 5 évenként 5 izben 200—200 korona korpótlék. Ezenkívül az egyházkerületi pénztárból évenként 200 korona fizetési pótlék. A megválasztott jogos és kötelezett tagja a kollegiumi tiszviselők nyugdíjintézetének. Hivatali teendőit a vonatkozó szabályzat s a szükséghez képest felmerülő utasítás írja körül.

A pályázati kérvényhez melléklendő:

1. Végzett tanulmányokról szóló bizonyítványok.
2. Születési bizonyítvány.
3. A katonai kötelezettségére vonatkozó igazolvány.
4. Erkölcsi bizonyítvány.
5. Eddigi szolgálatáról való bizonyítvány.

Minősítés tekintetében megkivántatik, hogy a pályázó középiskolát, vagy annak megfelelő szakiskolát végzett legyen s azon esetben, ha nem kereskedelmi szakiskolát végzett, a könyvvezetésben való jártasságát szakvizsgálati bizonyítvánnyal igazolja. Csak református vallásuak pályázhatnak. A pályázati kérvény, saját kezűleg írva, folyó év február hó 15. napjáig a kollegiumi tanácsjegyzői irodába adandó, vagy küldendő be.

A megválasztott állását megválasztása után azonnal elfoglalni köteles s csak egy évi próba-év kellő sikere esetén lesz állandósítva.

Hivatali biztosítéka 2000 kor.
Debrecen, 1909. január 21.

A ref. kollegium gazdasági tanácsa.

Kiadó termék.

A szent Anna utca 51. számú telken társas kör részére kiválóan alkalmas szép nagy és modern építésű termék

1909. május 1-re kiadók.

Értekezhetni

Szent Anna-u. 53. sz. alatt.

Apró hirdetések.

„GENTLEMANN” legyen ma este fél hat órakor a nagytemplom előtt. Ismertető jel: levél a kézben. Egymás jeliségét használjuk megszólításul. 216

CICA 7. Szombat, vasárnap vagy hétfőn legyen szerencsém. 215

LÁSZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI
 BEMÉLŐ-RODÁJA
 nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
 Telefon 288 sz.

Elsőrangú biztosító részvénytársaság
 helybeli Vezérügynökségével
 ügyes tüz- és élet-
üzletszerzők
 állandó fix alkalmazást nyernek.
 Cím a kiadóhivatalban.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a
Mollitergin,
 mely megőrzi a bőr (az arc- és kéz bőrének) puhaságát, hamvasodást, rózsaszínben lévő fűhérséget. Megszünteti a kérvöröszögést. Az elcsorvált, kirepedezett és szelkítjatta arcot vagy kezét, a legelővőbb idő alatt fehérré s puhává teszi! Powder alá is igen alkalmas!
 Minden egyes és határ! Egy csomag 1000 Ft.
 Minden kiskereskedő szor parancsra! MOLLITERGIN
 Teljesen kímélő és ártalmatlan! Ára 1 kor
 Készítő hely: s törzstáza
 Budapesti Jövő győzelem utca a „Nagy”-hoz
 DEBRECENBEN.
 Főpinc 31. sz. alatt, a Városházánál szemben.

740—1909. sz.
Pályázati hirdetmény.
 A felsőbb helyen jóváhagyást nyert s a szegényügy rendezéséről szóló új szabályrendelet értelmében a szegény és az alamizsna váltásig alapterhére évi 1000 kor., azaz egy ezer korona díjazással ellátott szegényügyi biztosi állásra pályázat hirdetik.
 Pályázhatnak a középiskolák vagy egyenrangú intézetek 4 alsó osztályát végzett oly egyének, kik a fogalmazásban is jártassággal bírnak.
 A pályázati kérvények erkölcsi és vagyoni valamint az eddigi szolgálatokat igazoló bizonyítványokkal felszerelve f. évi február hó 2-ik napjának déli 12 órájáig a polgármesteri hivatalban nyújtandók be. — A szegényügyi biztost a városi Tanács alkalmazza, ugyanaz által 3 havi felmondás után bármikor, súlyos vétség esetén azonnal is elbocsáthatja s nyugdíj jogosultsággal nem bír.
 Kötelességei a jelzett szabályrendelet 98. §-ában foglaltak.
 Debrecen, 1909. január 19-én.
A városi Tanács.

Donogán és Somossy
 Debrecen, kistemplombazár.
 Menyasszonyi kelengye
 vászon, kész fehérnemű.
 Női divatárak.
 Külön szőnyegosztály!
Óriási választék

Olcso házak sürgösen eladó!
 Darabos utcában új épület, több rendbeli lakásokkal, gázutávitással cserepályákkal és jóvizű kúttal ellátva. Továbbá a Zápolya-utcában újonnan épült uri lakás, mely családi lakásnak nagyon megfelel, sürgösen eladó. Bővebbet
Haupt Géza.
 Irodájában
 Kossuth utca 61. sz.

Bosznay J. és Társa
 Debrecen, Kossuth utca 5.
szőnyegvásárlás
 a nagy alkalmi vásár megkezdődött.
Salon, ebédlő, hálószoba szőnyegek
 meglepő jutányos árak mellett árusítottak el.
 Alkalmos ajándék cikkek: uttákarók, divanpárnák, ébelen képek stb
nagy választékban.

FESTŐISKOLA
Rajzó Miklós
 festőiskolája
 Piac utca 41. sz. a.
 Hátul a kert helyiségben megnyílt.
 Beiratkozásokat ugyanott elfogad
 d. e. 9—12-ig, d. u. 2—4-ig.

MA, PÉNTEKEN
 Friss küldemény
hal érkezik
Deutsch Lajos
 fűszerkereskedő, Piac-utca 38.

Leltár előtt!
 A karácsonyi vásárról még visszamaradt árak tetemesen leszállított árakon!
 Eladásra kerülnek:
 120 cm. kecskás angol kelme 40 és 60 krajcár
 120 " sima posztó . . . . . 50 " 70 "
 120 " angol mintás cheviet " 75 "
 120 " sima gyapjú kelme divat színekben . . . . . 95 "
 80 " tenisz flanel meleg és puha anyag . . . . . 17 " 22 "
 80 " angol flanel sötét minták 26 " 30 "
 70 " kék percalin 36 kr. helyett " 24 "
 80 " leváltin bordúros kiváló minőség " 27 "
 80 " színes cölain, remek minták " 29 "
 80 " selyem ruha vászon, minden színben . . . . . 65 "
 Barbet bluzok ezelőtt 2 frt. 25 kr. most . . . . . 125 "
 Gyapjú flanel bluzok ezelőtt 3 frt., most . . . . . 150 "

Báli idény 1909. év.
 70 cm. áttört batist fehér . . . . . 25 krajcár
 70 " rayes-batist, remek minták 39 "
 75 " fehér pettyes batist . . . . . 55 "
 120 " siveizi selyem batist . . . . . 55 "
 120 " madeira légihímzések . . . . . 150 "
 120 " gyapjú voila, minden színben . . . . . 120 "
 Ponges selyem, minden színben . . . . . 70 "
 Ruha selymek ezelőtt 1.50 és 2 frt. most . . . . . 80 és 100 "
Alkalmi ajánlat!
 Az összes szőrmeboák gyári áron alul adatnak.
Szabó Lajos Fiai
 női divatruháza,
 Debrecen, Tisza-palota.

BOA
 Alkalmi vételek áruházában a főposta mellett.
Szörme kabát vásár!
 Előnyös vétel folytán meglepő olcsó árban eladó. — Persianer, nerz, silskin, női kabátok, divatos faconu női és leány boák. Karácsonyi ajándéknak alkalmas himzet női ruhák 5 f. Selyem blouse 4 frt. Nyakkendők. Kemény kalap 3. Férfi-gallér 10.
BOA

Apróhirdetések.

AJÁNLAT.

A LEGDIVATOSABB blousok, alsó szoknyák, kötények, női és férfi fehérneműk, zsebkendők, gallér védők, gyermek berliner kabátok, sapkák, fejkötők, leszállított áron beszereshetők Márton Gyula divat és rövidáru üzletében Piac-u. 9. Bika szálló mellett. Ujharisnyák kötése és fejelések elfogadtatnak.

HARISNYAKÖTŐ IPAR VÁLLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

URJ emberek ebéd kosztot kapnak Szent-Anna utca 58. szám. 1388

Csapó-utca 10. számú háznál, eddig festék-kereskedésnek használt bolthelyiség május 1-től kiadó. Cim a kiadóban. 203

NAGYON szép irással esti foglalkoztatvállalok Cim a kiadóban. 100

SHERLOCK Holmes legújabb érdekbeszítő regény füzetei kaphatók a Harma'y antiquariumban fűvészkert utca 14. 59

HA nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és cipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi fru öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. 1079

Berzsáné, Kertész Kata féle plissérozó intézet Aran János utca 35. 1255

BROWNING pisztolyok és mindennemű fegyverek részletfizetésre a Schwartz-féle pipaüzletben, a városházzal szemben, ügynökök kerestetnek. 30

CSOMÓS nyírágseprük gazdaság és gyárak részére legolcsóbban, udvari vesszőseprüt 10 drb vételnél 12 kr. csirok seprük 10 kr. 1 lt. ó bor 24 kr. Glük, Péterfia 76. szám. Telefon 43. 1299

Könyvből jósló jósnő lakik Homok-u. 90. sz. III. ajtó. Jött Aradról. 220

SZEP fehér himzésre oak varráásra és harisnya kütésre munka kapható. Cim a kiadóban.

KERESLET.

JOZAN, megbízható kocsi fogadok február 1-re. József kir. herceg-u. 12. 213

Kézi és tanuló-leányok felvétetnek. Női divatterem, Piac 52. 193

FIATAL, tisztességes házvezetőt keresek. azonnali belépésre. özvegy emberhez Vörösmarhi-u. 24. sz. Keresztépület. 208

BIRTOKOT 300-500 holdas, megfelelő épületekkel haszonbérbe keresek. (Ügynökök kizárva.) 189

KÉRESEK megvételre egy használt, 5 vagy esetleg 10 kilós kávé pörkölőt. Tökés Zsigmondné H.-Szoboszló. 106

Fűszerkereskedő segéd állást keres. Cim Tarnóczy Pál, fűtőház. 225

ELADÁS.

EGY 8 lóerejű cséplő garnitúra és különféle gazdasági eszközök eladók. Hol? Megmondja a kiadó. 79

EGY pár száz mázsa lucerna közel a városhoz eladó. Hol? megmondja a kiadó. 80

6 HEKTO lehuzott bor eladó Hatvan utcai kert I. járás 47. 205

ELADO 70 hektó bor, vagongyár végében. Kemesei féle telepeu. értekezni Dankóval.

BURGONDIA-u. 10. Domb-u. 2. számú sarok ház eladó. 219

EGY nagytelkű ház eladó. Szappanos-utca 13. szám. 223

MOTOR bicikli egészen új, Puch-féle, olcsón eladó. Vigkedvő Mihály utca 14. sz. 221

Mindenféle nyomtatványt olcsón és izlésesen készít a Debreceni Ujság nyomdája.

A HAJDUNÁNYI MENESEZEGYLET
MÉZ
TERHEINEK MEGBIZOTT ELÁRÚÍTÓJA
DEÜTSEN LAJÓS
FÜSZERKERESKEDŐ PIAC-UTCA 38

16835/908. sz.

Árverési hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát tevő ugynevezett régi sintértelep és 1 hold 50 négyszögöl majorsági föld a f. évi február hó 9-ik napján délelőtt 9 órakor a városház nagytermében megtartandó nyilvános árverésen az 1909. április hó 31-től — 1912. év április 31-ig terjedő 3 évre haszonbérbe kiadni fog. — Kikiáltási ár 100 korona.

Az árverési feltételek a városi számvevői hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Árverelni szándékozók a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül készpénzben az árverelő bizottság kezéhez letenni kötelesek.

Debrecen, 1909. évi január hó 18-án.

A városi tanács.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagy raktára.

Kaszanyitzky Endre

főutcai üzletébe

megérkeztek és nagy választékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

asztali függő, salen, ebédli és háló szobai villany-csillárok, és lámpák,

melyek a legmodernebb és legszolidab kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Előző árak. — Kikötő ár.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Haupt Géza

adás vételt közvetítő irodája.

Kossuth-utca 61. sz.

Követit házakat, birtokokat legszolidabb alapon, aki házat, vagy birtokot venni, vagy eladni akar, az forduljon egész bizalommal a Haupt Géza irodájához, ahol a feleket sem előzetes, sem utólagos kiadás nem terheli, egyéb, mint a közvetítési díj, mely csak utólag, az üzletek lebonyolítása után fizetendő.

2419-1908. vk. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreceni királyi járásbírósnak V. 201/6 számú végzése folytán közhírré tételük, miszerint Téth Sándor részére 266 kor. tőke, ennek 1907. évi június 20. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 53 kor. 74 fil. perköltség erejéig 1908. évi február hó 1. napján bíróság felülfoglalt és 1901 koronára becsült butorok és vendéglői berendezésből álló ingóságok 1909. évi febr. 10-én d. e. 9 órakor kezdetét vevendő és Petőfi tér 10 szám. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becáron alul is elfognak adatni.

Oláh Géza,
bírói kikötött

Legjobb és legpontosabb

zsebórák,

jól szabályozott

fali, inga és ébresztő

órák

jótállással legolcsóbban

Blattner Béla

órák üzletében, Kossuth-utca 4. sz. alatt szerezhetők be.

Ugyanott mindennemű óra javítások a legjutányosabb árban 1 évi jótállással.

MEGHÍVÁS

A „Hajdunánási gőzmalom részvénytársaság“ részvényesei a folyó 1909. év február 7-én d. e. 10 órakor Hajdunánáson, a Kölcsönsegélyző egyesület helyiségében tartandó

ÉVI KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Linők választás.
2. Igazgatói jelentés.
3. A zárszámadás bemutatása s a nyereség felosztására vonatkozó határozat.
4. A felügyelő-bizottság jelentése s annak alapján a felmentvény megadása.
5. Igazgató, hat igazgatói rendes és két póttag választása.
6. Három felügyelő-bizottsági rendes és egy póttag választása.
7. Igazgatóság javaslat egy gabonaliszt szita vételére.
8. Esetleges indítványok.

Hajdunánás, 1909. január 17.

Berencsy Gyula

elnök.

JEGYZET: A megvizsgált számadás a közgyűlést megelőző 8 nap alatt a fenti helyiségben bevizsgálható.